| | |
|---|---|
| Súd: | Krajský súd Nitra |
| Spisová značka: | 5Co/41/2023 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 4117226159 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 02. 11. 2023 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Oliver Kolenčík |
| ECLI: | ECLI:SK:KSNR:2023:4117226159.1 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Vladimíra Novotného, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. X, D., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., so sídlom Sládkovičova 13, Žilina, IČO: 47 232 072, proti žalovanému: Nemocnice s poliklinikami n.o. v likvidácii, so sídlom Štefánikova trieda 69, Nitra, IČO: 45 732 205, zastúpený likvidátorom: Advokátska kancelária JUDr. Henrich Dušek, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, IČO: 36 740 951, za účasti intervenienta na strane žalovaného: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, v konaní o žalobe na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní intervenienta, žalovaného a žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. decembra 2022, č. k. 16C/66/2017-677, takto

**r o z h o d o l :**

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (VI.) po sumu 100 000 eur p o t v r d z u j e a vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

Výroky IV., V., VIII. a IX. m e n í tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu a žalobkyni voči intervenientovi nepriznáva náhradu trov prvoinštančného konania.

Žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Žalobkyni voči intervenientovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Okresný súd Nitra (ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 12. decembra 2022, č. k. 16C/66/2017-677 zamietol návrh na prerušenie konania (výrok I.). Určil, že nesúhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby je nedôvodný (výrok II.). Zatavil konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500 000 eur (výrok III.) Žalovanému proti žalobkyni v zastávajúcej časti priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok IV.). Intervenientovi sa proti žalobkyni v zastavujúcej časti priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok V.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 250 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok VI.). Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol (výrok VII.) Žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku

samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (výrok VIII.). Intervenientovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok IX.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 144, § 154 ods. 2, § 146 ods. 1, § 164, § 256 ods. 1 CSP, § 11, § 13 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník Zb. (ďalej len „OZ"), § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 08. 08. 2017 domáhala proti pôvodne žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 1.000.000 eur a to titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

4. Keďže prišlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500.000 eur, a žalovaný nesúhlasil s čiastočným späťvzatím žaloby, súd prvej inštancie sa zaoberal týmto nesúhlasom žalovaného. Podľa názoru nesúhlas žalovaného bol nedôvodný, pretože neuviedol vážne dôvody jeho nesúhlasu (výrok II.). Prioritne súd prvej inštancie vychádzal z faktu, že sporovému konaniu dominuje dispozičný princíp, teda žalobca ako dominis litis disponuje po začatí konania subjektívnym právom vziať žalobu späť a to buď v celom rozsahu alebo i čiastočne a tak dosiahnuť, aby sa vec ďalej, hoci i len čiastočne neprejednávala, bola ukončená bez meritórneho rozhodnutia. Žalovaný disponuje zase subjektívnym právom so späťvzatím žaloby po začatí predbežného prejednania alebo po začatí pojednávania nesúhlasiť, avšak iba s poukazom na vážne dôvody. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby nesúhlasil so stručným uvedením dôvodov jeho nesúhlasu, ktoré boli limitované výlučne na fakt, že žalobkyňa mohla zobrať čiastočne žalobu späť aj skôr a s odvolaním sa na náhradu trov konania. Povinnosť uviesť vážne dôvody tak nebola zo strany žalovaného žiadnym spôsobom splnená. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalovaným prezentovaný nesúhlas so späťvzatím žaloby za takejto situácie nemožno považovať za vážny a opodstatnený, procesný úkon učinený žalobkyňou (čiastočné späťvzatie žaloby) je nesporne vykonaný v prospech žalovaného a preto rozhodol, že nesúhlas žalovaného je nedôvodný a konanie čiastočne čo do zaplatenia sumy 500.000 eur zastavil (výrok III.) Zároveň súd prvej inštancie aj formálnym spôsobom reflektoval do výroku rozhodnutie, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím nie je dôvodný, s poukazom na vyššie uvedené dôvody (výrok II.) Čo sa týka nesúhlasu intervenienta na tento ani neprihliadal, pretože podľa názoru súdu nepatrí do jeho dispozície vyjadrovať nesúhlas so späťvzatím (patrí výlučne iba žalovanému), preto o tomto formálne nerozhodol, čo prejavilo v absencii takého výroku súdu. Intervenient nemá postavenie strany, v dôsledku čoho mu neprináleží vyjadrovať súhlas, či nesúhlas s čiastočným späťvzatím žaloby zo strany žalobkyne. Napriek tomu, bolo čiastočné späťvzatie i v prospech intervenienta, ktorého následkom bolo aj rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania v jeho prospech.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania vždy skúmať procesné zavinenie na zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Súd prvej inštancie za účelom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania v zastavujúcej časti zisťoval zavinenie na zastavení konania niektorej zo strán konania. V uvedenom prípade súd prvej inštancie konštatoval, že procesné zavinenie na zastavení konania možno pričítať žalobkyni, keďže táto zobrala žalobu čiastočne späť v časti požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy 500.000 eur v podstate bezdôvodne, poukazujúc iba na primeranosť náhrady uplatňovanej nemajetkovej ujmy. S poukazom na uvedené, čiastočné zastavenie konania v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500.000 eur (v celom rozsahu) zavinila výlučne žalobkyňa, ktorá bola právne zastúpená, preto mohla vedieť, že požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je extrémne vysoká, preto patrí nárok na náhradu trov konania žalovanému, ako aj intervenientovi, ktorý vystupoval na strane žalovaného. Keďže likvidátorovi žalovaného, ako aj intervenientovi vznikli trovy, súd prvej inštancie priznal žalovanému (likvidátorovi), ako aj intervenientovi, ktorý vystupoval na jeho strane nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100% (výroky IV. a V. napadnutého rozsudku). Súčasne súd prvej inštancie nezistil žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by v danej veci odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s vyjadreniami právnych zástupcov strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré predložili strany sporu, výsluchmi strán žalobkyne, svedkov E. B., F. B., predloženými znaleckými posudkami.

7. Ako prvý predpoklad súd prvej inštancie skúmal, či žalovaný, respektíve lekár žalovaného vykonávajúci lekársky zákrok, konkrétne pôrod, postupoval v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.. Skúmal, či takýto postup zdravotníckeho zariadenia bol lege artis. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru a mal v konaní preukázané, že žalovaný nepostupoval lege artis o čom svedčia závery Ústavného znaleckého posudku č. 29/09/2020 (ktorý však vykonal ako dôkaz listinou, pretože znalecký posudok bol vypracovaný trestnom konaní - zadávateľom bol Okresný súd Komárno). Konkrétne znalecký ústav hneď v úvode (odpoveď na otázku č. 1 a 2) vyhodnocoval postup lekára E. G. a dospel k týmto záverom. Postup lekára E. H. G. v danom prípade nebol v súlade s pravidlami lekárskej vedy a uznávanými postupmi s ohľadom na konkrétne podmienky alebo iné možnosti. Na pracovisku nebola zabezpečená možnosť intenzívnej starostlivosti o novorodenca súlade s koncepciou Neonatologickej spoločnosti. Pri príjme pacientky do pôrodnice sa uvádzalo, že má deložné sťahy po desiatich minútach, preto nevzhliadli medicínsky dôvod na ďalšiu stimuláciu deložných sťahov pomocou Prostinu tbl. vaginálne. Napriek tomu bolo rozhodnuté o indukcii pôrodu zavedením 1,5 mg tbl. Prostinu do pošvy. Pred podaním indukčného preparátu nebol prevedený CTG záznam, ktorý by jednoznačne potvrdil deložnú činnosť vrátane jej kvality i kvantity, bez CTG záznamu môžeme o sile a početnosti kontrakcií len špekulovať. Verifikovaná veľmi slabá deložná činnosť je relatívna kontraindikácia indukcii pôrodu. Verifikovaná pravidelná deložná činnosť je kontraindikácia pôrodu použtím Prostaglandínu. CT záznam bol realizovaný až hodinu po aplikácii Prostinu pri už veľmi silnej deložnej činnosti. Pôrod nebol vedený súlade s doporučením postupom s SGPS „Indukcia pôrodu“. U GBS pozitívnej rodičky nebola prevedená dostatočná preparátna ATB profylaxia. Preparátna ATB profylaxia bola uskutočnená neadekvátnym antibiotikom Axetine, s dávkovaním, ktorý je v rozpore s doporučeným dávkovaním. U GBS pozitívnej pacientky s nedostatočnou preparátov ATB profylaxiou je nevhodný pôrod vo vode. Pôrod nebol vedený v súlade s doporučením postupom SGPS „indukcia pôrodu“. Znalecký ústav sa domnieval, že tento veľmi rizikový postup (non lege artis) pôrodníka mal jediný dôvod - patologické ozvy plodu. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS a videl súvislosť medzi už existujúcimi kontrakciami rodičky neadekvátnym ovplyvňovaním deložnej činnosti po sebe aplikovaných liekov Prostin na Oxytocin, ktoré viedlo k nadmernej stimulácií deložnej svaloviny a vývoj asfyxie plodu a výslednému stavu novorodenca po pôrode. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS, že pokiaľ by pôrod postupoval prirodzene bez nadmernej stimulácie deložnej svaloviny, k vývoju akútnej asfyxie by s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo. Znalecký ústav vzhliadol zanedbanie lekárskej starostlivosti počas pôrodu v neštandardných postupoch, ktoré nezodpovedajú súčasným poznatkom a doporučeným postupom pri vedení pôrodu. Tento znalecký posudok (aj keď má silu listinného dôkazu) však možno považovať za nosný, pretože zohľadňoval a bral do úvahy aj Protokol č. 1143/2014 „Úradu pre dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a jeho záveru, pričom sa vyjadroval k znaleckému posudku č. 02/2015 I. E. J. K., L. a k jeho doplnku, k znaleckému posudku č. 2/2016 L. E. J. M., k znaleckému posudku č. 10/2016 E. N. L. s prílohou č. 150/2015 - L. E. E. I., I., k znaleckému posudku č. 19/2016 spracovaný organizáciou LEGE ARTIS s.r.o. a k doplneniu znaleckého posudku č. 19/2016 - znalecký úkon č. 20/2017, k znaleckému posudku č. 24/2017 spracovaný organizáciou LEGE ARTIS, k výpovedi obžalovaného E. G.. Takýto znalecký ústav vykonal svoje vlastné znalecké dokazovanie, súčasne sa vyjadroval k správnosti všetkých vyššie popísaných znaleckých posudkov.

8. Aj Okresný súd Žilina, v konaní vedenom pod spisovou značkou 14C/20/2017 konštatoval, že vo svojom rozhodnutí (bod 85. rozsudku), že mimo posudku č. 2/17 znalca E. E. E., L. sa všetci znalci zhodli na tom, že postup bol „non lege artis“. Podľa zistení súdu prvej inštancie E. G. nepostupoval v súlade so zaužívanými postupmi a poznatkami lekárskej vedy (štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta). Súd prvej inštancie bol toho názoru, že z vykonaného dokazovania bolo možné ustáliť, aj s prihliadnutím na závery znalcov (medikamentózne ovplyvňovanie pôrodu), rovnako s prihliadnutím na výpoveď žalobkyne 2/, že sa u nej nejednalo o prirodzený, spontánny pôrod tak, ako to bolo uvádzané žalovaným v zdravotne dokumentácii. Pôvod bol vyvolaný medikamentózne, podaním 1 tabl. liečiva Prostin vaginálne ambulantne, čím boli potencované kontrakcie maternice a vyvolaný pôrod. Ak je pre pôrod do vody indikovaný len pre fyziologický spontánny pôrod, resp. ak pri pôrode do vody nie je možné zabezpečiť monitorovanie sťahov maternice CTG, tak lekár, ktorý zvolí takýto postup, vystavuje sa možnému riziku, pretože sa jedná o postup odlišný od bežnej praxe na základe súčasných poznatkov vedy a doporučených metód. Nie je odporúčaný pri akejkoľvek patológii v priebehu prvej doby pôrodnej, pri odtoku skalenej plodovej vody a pri akejkoľvek infekcii pôrodných ciest. Naviac nepochybne súčasná lekárska veda označuje pôrod do vody za rizikový, neodporúča ho, resp. správny priebeh podmieňuje

určitými predpokladmi pre jeho bezpečné vedenie (zápisnica zo zasadnutia Výboru SGPS /11-1/2017/ konaného dňa 27.4.2017 v Bratislave). Všeobecne pôrodom do vody sa chápe taký priebeh záverečnej fázy pôrodu, kedy sa hlavička novorodenca aj celé jeho telo porodí pod úrovňou vodnej hladiny. Tento spôsob pôrodu je považovaný za bezpečný, pokiaľ sa jedná o normálny priebeh tehotenstva a pôrodu. Všeobecne je neodporúčaný pri akejkoľvek patológii v priebehu prvej doby pôrodnej, pri odtoku skalenej plodovej vody a pri akejkoľvek infekcii pôrodných ciest (zápaly pošvy, pozitívny GBS test - test na prítomnosť tehotenského streptokoka v pošve). Súd prvej inštancie nezistil, že by boli normované, či stanovené všeobecné kritéria pre takýto typ pôrodu, o takomto pôrode rozhoduje pôrodník po vyhodnotení všetkých indikácií, stavu rodičky a rizík, najmä či prínosy prevážia možné negatíva. Súd teda postup žalovaného 1/ (v tomto konaní) považoval za postup non lege artis (vitium artis je nesprávny postup lekára).

9. Bez potreby produkovania ďalšej argumentácie, aj z dôvodu hospodárnosti, sa súd prvej inštancie stotožnil so závermi Okresného súdu Žilina (bod 87. napadnutého rozsudku), a na tieto zároveň aj poukazuje, že vzhľadom na závery z vykonaného dokazovania musel tiež poukázať na skutočnosť, že ak nie je pôrod dostatočne monitorovaný, najmä pri použití postupu odlišného od predpísaného postupu či zaužívaných metód, pri pochybnostiach vo vzťahu k vzniku následku nie je možné vyvrátiť nástup príčin len tým, že ich nemožno pre absenciu meraní či údajov zo zvoleného monitoringu preukázať. Naopak, za okolností postupu non lege artis (pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy inak ako v súlade so štandardnými postupmi na výkon prevencie, štandardnými diagnostickými postupmi a štandardnými terapeutickými postupmi pri zohľadnení individuálneho stavu pacienta), je práve úplný monitoring nevyhnutný na preukázanie správnosti postupu lekára, teda vylúčenie toho, že práve zvolený postup non lege artis nie je príčinou poškodenia a teda, že následok by nevyhnutne nastal aj pri zvolenom zaužívanom postupe.

10. Do ucelenej reťaze dôkazov, ktoré preukazujú protiprávny postup zdravotníckeho zariadenia (žalovaného), konkrétne v rozpore s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. (postup non lege artis) zapadá aj dôkaz - závery protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 1143/2014 o vykonanom dohľade na diaľku, kde boli pri výkone dohľadu zistené pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pomerne závažné nedostatky v zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti pani A. B. (závery súd popísal v bode 25. napadnutého rozsudku, preto týmto na ne aj odkazuje).

11. Vo vzťahu k príčinnej súvislosti, súd prvej inštancie poukázal okrem iného aj na odôvodnenie (konkrétne bod 96) rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017. Tento vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vznikom škody súd poukázal na závery znalcov I. E. J. M., O., mimoriadneho profesora v posudku č. 2/2016 zo dňa 31. 03. 2016, závery v posudkoch LEGE ARTIS znalecká organizácia s.r.o. č. 19/2016, č. 20/2017 ako doplnenie k č. 19/2016 a č. 24/2017 a závery I. E. J. K., L., ktorý príčinnú súvislosť vzhľadom na jeho zistenia nevylúčil, vo výpovedí sa k tomuto názoru prikláňal. Rovnako príčinnú súvislosť konštatuje aj Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v protokole č. 1143/2014 o vykonanom dohľade na diaľku. Všetky posudky sú vzájomne kompatibilné a zhodné v podstatných veciach vypracované osobami s mimoriadnymi teoretickými a praktickými vedomosťami. Súd prvej inštancie považoval opätovné citovanie záverov znalcov, ku ktorým sa prikláňa, za nadbytočné. Opakovane zdôrazňuje svoje predchádzajúce závery a osobitne poukazuje na závery znalcov (LEGE ARTIS znalecká organizácia), že ak by pôrod postupoval prirodzene, bez nadmernej stimulácie svalstva maternice, k vývoju akútnej asfyxie (zástavy prívodu kyslíka k plodu) by s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo. Súd je najmä presvedčený, že vyvrátiť vysoko pravdepodobnú skutočnosť, že asfykcia a následná hypoxia bola spôsobená potenciovaním hyperaktivity kontrakcií maternice by bolo možné objektívnym monitorovaním kardiografom či odberom pupočníkovej krvi vyšetrenia acidobázickej rovnováhy (Astrup). Je otázka prečo lekár nevykonal pri narodení asfyktického dieťa odber krvi na vyšetrenie kyseliny mliečnej, ak tým mohol jednoznačne vyvrátiť prípadné zavinenie, ak tak urobil po 25 minúte. Nie je vylúčená ani skutočnosť, že takýto odber bol urobený, ale výsledky nie sú v zdravotnej dokumentácii zaznamenané. Súd však zdôrazňuje, že civilné konanie na rozdiel od trestného konania nemusí preukazovať vinu či nevinu, ale vychádza zo skutočností, ktoré zistil z vykonaného dokazovania. Súd jednoducho váži pomer dôkazov vo vzťahu k preukázaným tvrdenia a obrane a v tomto konaní boli jednoznačne zistené skutočnosti, že s najväčšou pravdepodobnosťou k poškodenie zdravotného stavu žalobkyne 1/ (P. B.) došlo následkom nesprávneho postupu žalovaného 1/ (v tomto konaní žalovaný) spočívajúceho v porušení pravidiel a súčasných poznatkov lekárskej vedy, teda v priamej príčinnej súvislosti, čím je naplnená aj tretia podmienka pre zodpovednosť za spôsobenú škodu

a priznanie nárokov. V naznačenom kontexte, predovšetkým ku skutočnosti, že postup žalovaného bol „non lege artis“, ako aj k existencii príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom a jeho následkami, prvoinštančný súd upriamil pozornosť strán sporu na to, že takéto právne posúdenie súdy už realizovali v konaní vedenom pod spisovou značkou 14C/20/2017 (súd prvej inštancie, tak aj odvolací súd), hoci nie vo výroku, ale v odôvodnení, pričom pre súd je takéto riešenie prejudiciálnej otázky z iného súdneho konania právne záväzné. Inak povedané, súd nemôže odlišne prejudiciálne posudzovať niečo, čo bolo právne záväzne potvrdené, nielen súdom prvej inštancie, ale aj odvolacím súdom. Takáto otázka, ktorá má charakter hmotnoprávny (protiprávnosť zásahu - postup non lege artis a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a následkami už bola vyriešená v inom konaní (14C/20/2017), preto je súd takýmto právnym posúdením viazaný, bez existencie možnosti úplne samostatne a opätovne posudzovať niečo, čo bolo už právoplatne judikované v inom súdnom konaní. V praktickej rovine je takáto prejudiciálna záväznosť práve odôvodnená princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Pre úplnosť súd argumentačne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/214/2015 zo dňa 28. 09. 2014. Pre posúdenie významu prejudiciálnej otázky vyriešenej v inom, svojim predmetom súvisiacom konaní medzi tými istými stranami, pre ktoré je výrok rozsudku záväzný platí, že ani súd nemôže vychádzať z iného záveru o (ne)existencii nároku, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a túto otázku nemôže sám v inom konaní znovu posudzovať ani ako otázku predbežnú. Pre súdy je totiž výrok právoplatného rozsudku záväzný, ak posudzujú ako predbežnú otázku medzi stranami právne vzťahy, ktoré už boli právoplatne vyriešené súdnym rozhodnutím. S poukazom na znenie citovaných ustanovení je pritom zrejmé, že posúdenie predbežnej otázky iným súdom je pre súd záväzné vtedy, keď táto predbežná otázka bola riešená vo výroku rozhodnutia a vysporiadanie sa s touto otázkou iba v odôvodnení rozhodnutia pre súd v inom konaní záväzné nie je. Súd teda nemôže ako predbežnú otázku v konaní znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán. Pokiaľ už bola v občianskom právnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. S tým súvisí aj otázka ústavného princípu právnej istoty. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná. Ak všeobecný súd rozhodol v zásade v identických veciach na základe analogických skutkových zistení s diametrálne odlišným výsledkom a svoj názorový posun primeraným spôsobom neodôvodnil, je jeho rozhodnutie v rozpore s ústavou chráneným princípom právnej istoty a porušuje právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Uvedené v praktickej rovine znamená, že otázka existencie príčinnej súvislosti už bola vyriešená v inom konaní, ktoré je právoplatne skončené (na uvedenom nemení nič ani podané dovolanie, ktoré v tomto kontexte nie je právne relevantné), preto súd prvej inštancie ani nemal možnosť túto otázku inak právne posúdiť a to aj z dôvodu princípu právnej istoty strán sporu a legitímnych očakávaní strán. Napriek tomu, podľa názoru súdu bola existencia príčinnej súvislosti celkom zrejmá, a to s poukazom na závery protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 1143/2014 o vykonanom dohľade na diaľku, kde bolo pri výkone dohľadu zistené, že pani žalobkyni (A. B., predtým B.) v dohliadanom období nebola v rámci predmetu dohľadu v dobe od 07. 08. 2014 do 08. 08. 2014 zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti - žalovaného (Nemocnice s poliklinikami n. o., Štefánikova trieda 69, Nitra) zdravotná starostlivosť poskytnutá správne a to v súlade s ust. 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Existenciu príčinnej súvislosti priamo potvrdil aj znalecký posudok I. E. J. M., O. č. 2/2016, ktorý v odpovedi na otázku č. 5 jednoznačne považoval za preukázateľné, že poškodenie novorodenca P. B. je v priamej príčinnej súvislosti s pôrodom a popôrodnou starostlivosťou, a teda pochybenie zo strany ošetrujúceho lekára. Aj tento znalec v predmetnom znaleckom posudku uviedol, že výsledkom pôrodu bol pôrod ťažko asfytického novorodenca. K poškodeniu zdravia maloletej P. B. s vážnymi trvalými a doživotnými následkami prišlo podľa názoru súdu prvej inštancie v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym vedením pôrodu zo strany žalovaného (lekára E. G.), o čom svedčia aj závery Ústavního znaleckého posudku č. 29/09/2020, ktorý v odpovedi na otázku 17 uvádzal, že poškodeniu dieťaťa by zabránilo lekárske vedenie pôrodu, t. j. také, ktoré zodpovedá súčasným poznatkom a doporučeným postupom lekárskej vedy (postup lege artis). Na uvedenom nemenia ani nič závery E. J. A., L., pretože práve vyššie uvedený znalecký posudok znaleckej organizácie má podľa názoru súdu vyššiu dôkaznú

váhu, práve kvôli zohľadňovaniu viacerých znaleckých posudkov, ktoré boli vypracované. Okrem toho, podľa názoru súdu prvej inštancie, vyššie uvedené dôkazy priamo vyvracajú závery E. J. A., L., a robia tento znalecký posudok nepresvedčivým.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný, preto jej priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 250.000 eur, v ostatnej časti považoval nárok za nedôvodný, preto žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Pri určení náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 250.000 eur vychádzal z dvoch základných kritérií - závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolností, za akých došlo k neoprávnenému zásahu, pričom dospel k záveru, že práve výška, ktorú priznal je v danom prípade opodstatnená a odôvodňujú ju nižšie uvedené skutočnosti.

14. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal závažnosťou vzniknutej ujmy, ktorá bola podľa názoru súdu vykonaným dokazovaním dostatočne preukázaná. Zdravotná ujma jedinej dcéry žalobkyne je tak závažná, že je v prvom rade vylúčené, aby sa zaradila do bežného života. I z vykonaného dokazovania výsluchom žalobkyne, ako aj svedkov manželov B. nemenne vyplynulo, čo bolo podporené aj listinnými dôkazmi, že stav maloletej P. je prakticky nezvratný, čo okrem iného konštatoval aj Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/20/2017. Znalci v znaleckých posudkoch uviedli, ale aj žalobkyňa a svedkovia na pojednávaní vypovedali, že maloletá má slepotu na obe oči, nepočuje, nevníma, má detskú mozgovú obrnu, inkontinenciu stolice a moču. Prakticky možno povedať, že maloletá P. je v stave totálnej sociálnej smrti, odkázaná na 24 hodinovú starostlivosť matky, respektíve iných osôb. Žalobkyňa tak ostala diskvalifikovaná v každej sfére svojho života, t. j. v súkromnom a pracovnom živote, ktorá nerovnováha má dosah na konštatovanie mimoriadnej závažnosti zásahu do jej osobnostných práv.

15. Vo vzťahu k druhému kritériu súd prvej inštancie uviedol, že okolnosti zásahu do osobnostných práv žalobkyne sú rovnako závažné, ako závažnosť vzniknutej ujmy. Súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy prihliadol v prvom rade nato, že žalobkyňa bola pred pôrodom zdravá, nič nenasvedčovalo skutočnosti, žeby pôrod mohol dopadnúť tak negatívne. Žalobkyňa okrem toho nebola počas svojej gravidity hospitalizovaná, v dôsledku čoho legitímne očakávala, že porodí zdravé dieťa. Po narodení dieťaťa musela tak zažiť neprekonateľný emočný šok, a to v podobe správy o zdravotnom stave dieťaťa, ktorý možno označiť za veľmi vážny, bez existencie možnosti určitého zlepšenia. Pozornosti súdu neunikol ani postoj žalovaného (ktoré práva uplatňoval likvidátor), ktorý nevyjadroval ľútosť nad osudom žalobkyne a jej dieťaťa, zo strany žalovaného neprišlo k žiadnej forme zadosťučinenia, napríklad úprimného ospravedlnenia, ktoré by rovnako však nebolo dostatočné v pomere k závažnosti hlbokej ujmy na osobnostných právach žalobkyne. Na tomto nemení nič, ani prípadný ľútostivý postoj E. G., pretože tento nie je stranou konania. Ľútosť nad osudom žalobkyne žalovaný neprejavil, čo tiež súd prvej inštancie v tomto konaní zohľadňoval. Medzi ďalšie okolnosti, ktoré mali významný vplyv na rozhodnutie súdu bol aj absolútne nevhodný spôsob pôrodu, ktorý mal byť vykonaný do vody, pričom aj v zmysle odpovedi na otázku č. 8 v Ústavnom znaleckom posudku č. 29/09/2020 v prípade absencie zabezpečenia intenzívnej starostlivosti o novonarodené dieťa na pracovisku, sa takto nemalo postupovať. Pokiaľ by bol personál žalovaného erudovaný a postupoval by podľa zákona č. 576/2004 Z. z. zohľadnil by súčasné poznatky lekárskej vedy a konal by v súlade so štandardnými postupmi, neprišlo by tak k závažnému pochybeniu počas pôrodu. Lekár žalovaného podľa názoru súdu prvej inštancie fatálne pochybil, ako primár oddelenia mal podľa názoru súdu byť práve tou najväčšou odbornou autoritou vo svojom odbore, čo sa však nestalo, pretože hrubým spôsobom pochybil pri vedení pôrodu. S tým úzko súvisí aj postup, pri ktorom nebolo v prípade žalobkyni realizované vyšetrenie CTG záznamom v čase, keď malo byť takéto vyšetrenie celkom určite vykonané, pričom pôrod nebol dostatočným spôsobom monitorovaný. Okrem toho, aj znalecký posudok - Ústavný znalecký posudok č. 29/09/2020 konštatoval neadekvátne informovanie pacientky o stave novorodenca, čo korešponduje s výpoveďou svedkyne F. B., ktorá uviedla, že matku najskôr informovali, že dieťa zomrelo a potom sa ju podarilo oživiť. Takýto necitlivý, doslova až neľudský prístup zdravotníckeho zariadenia musel tiež súd zohľadniť, pretože ide o dôležitú okolnosť, za ktorej existencie prišlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne.

16. V neposlednom rade, súd prvej inštancie si bol vedomý, že priznal žalobkyni vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 250.000 eur, čo odôvodnil jednak enormnou závažnosťou vzniknutej ujmy, ako aj závažnými okolnosťami, za ktorých prišlo k mimoriadnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne. Pokiaľ aj likvidátor žalovaného poukazoval na konanie, ktoré bolo vedené pod sp.

zn. 10C/88/2009 a to ohľadne priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy rodičom v celkovej výške 90.000 eur a toto rozhodnutie v čase jeho vyhlásenia možno považovať za prelomové, k tomu súd poznamenáva nasledovné. Podľa názoru súdu prvej inštancie, v prvom rade bolo potrebné individuálne hodnotiť okolnosti každého jednotlivého prípadu, nemožno preto konštantne priznávať takmer rovnaké kompenzácie náhrady nemajetkovej ujmy. Ďalej súd prvej inštancie argumentoval aj tým, že prax súdov ohľadne priznania náhrady nemajetkovej ujmy je rôzna, pretože neexistuje žiadne konkrétne meradlo ohľadne stanovenia maximálnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Okrem toho, aj vyššie citované rozhodnutie môže byť súdnou praxou prelomené, čo je podľa názoru súdu len otázkou času. Súd pristupoval k predmetnému konaniu vysoko individuálne, zohľadnil jedinečné okolnosti prejednávaného prípadu, bral do úvahy aj rozhodnutia v obdobných veciach, ktoré boli prejednávané na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/88/2009 a 9C/58/2017. V uvedených prípadoch však vzhliadol okolnosti, ktoré mali dosah na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 250.000 eur. Súd prvej inštancie súhlasil s názorom likvidátora žalovaného v tom smere, že je potrebné, aby existoval vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Práve preto pristúpil ku komparácií jednotlivých prípadov. Prvým dôvodom, ktorý viedol súd k tomu, aby priznal náhradu nemajetkovej ujmy bola skutočnosť, že v konaniach vedených na Okresnom súde Nitra, pod spisovou značkou 10C/88/2009 a 9C/58/2017 boli poškodení manželmi, teda boli pre seba navzájom oporou pre toho druhého, vytvárali úplnú rodinu aj pre iné deti, pomáhali si v starostlivosti o vážne choré dieťa, ktorému bola spôsobená ujma na jeho zdraví. V tomto prípade však žalobkyňa takúto oporu nemá, nevytvára kompletnú rodinu, preto je pre ňu ešte oveľa emočnejšie náročnejšie, aby sa vyrovnala s uvedenou situáciou. Druhým dôvodom, ktorý je bol určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prejednávanom prípade veľmi podstatným, bola skutočnosť, že zo zisteného skutkového stavu v oboch konaniach 10C/88/2009 a 9C/58/2017 môžu poškodené osoby - rodičia, ktorým bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv, realizovať svoj osobný život s ďalšími deťmi, ktoré mali. Mohli aj môžu s nimi prežívať ich radosti, starosti, prvé lásky, sklamania, úspechy v škole. Žalobkyňa však má len jediné dieťa, ktoré je v stave sociálne smrti, teda nie je možné, aby svoj rodinný život žila takým spôsobom, ako rodiny v oboch spomínaných prípadoch, nevie si nájsť partnera, čo je pochopiteľné, pokiaľ žije takmer v sociálnej izolácií. Žalobkyňa tak nemôže pochopiteľne zažiť prejavy lásky a náklonnosti od iného dieťaťa, nemôže prežívať jeho úspechy, radosti a starosti, čo má veľký vplyv na jej psychický stav. Jedným z kritérií pre zvýšenie náhrady nemajetkovej ujmy bola teda v podstate strata jediného dieťaťa, keďže toto je v stave sociálnej smrti, bez zjavne reálnej možnosti dosiahnuť výrazné zlepšenie jeho zdravotného stavu do budúcnosti. Medzi okolnosti, ktoré odlišujú tento prípad od ostatných spomínaných je aj to, že žalobkyňa nemá partnera, ktorý by zabezpečoval hmotné zabezpečenie. Žalobkyňa je tak odkázaná len na pomoc svojich rodičov, pretože s týmito žije v spoločnej domácnosti. K námietke, že v prípade úmrtia blízkych osôb, sú pozostalým poškodeným priznávané oveľa nižšie náhrady nemajetkovej ujmy, súd uviedol, že stav sociálnej smrti blízkej osoby predstavuje pre dotknutú poškodenú osobu ešte bolestivejšiu útrapu, ako smrť blízkej osoby, okrem iného aj rovnaký fatálny následok ako v prípade smrti (ak nie aj väčší), čo je dôvodom na priznanie nižšej náhrady nemajetkovej ujmy v prípade smrti blízkej osoby.

17. Za absolútne necitlivé považoval súd prvej inštancie domnienky likvidátora žalovaného, ktoré mali hypotetický a špekulatívny charakter, a to v časti ohľadne ním nastolenej rečníckej otázky a síce, či došlo k obmedzeniu súkromného života v dôsledku toho, že sa musí žalobkyňa 24 hodín denne, 7 dní týždni starať o dcéru alebo v dôsledku toho, že starostlivosť o dcéru sama dobrovoľne nechce zveriť inej osobe a odmieta akúkoľvek inú pomoc so starostlivosťou o maloletú P.. V danom prípade je podstatné, že prišlo k zásahu do jej emociálnej sféry a citovej sféry takým závažným spôsobom, ktorý má charakter ťažkej ujmy na jej osobnostných právach. Žalobkyňa zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú P. v najväčšej možnej miere aj na úkor svojho osobného života, svojho zdravia, avšak súdu sa natíska otázka, ak aj existujú obdobné prípady, sú poškodení odkázaní na umelú pľúcnu ventiláciu a terapiu kyslíkom. Súd o takomto prípade nemal pozitívnu vedomosť. Aj v tomto ohľade prípad vykazuje znaky extrémnej závažnosti ujmy na osobnostných práv žalobkyne, ktorá musí každý deň prežívať napätie, či sa dieťa dožije ďalšieho dňa, keďže vypovedala, že ich domácnosť navštevuje aj záchranka, čo opäť len dôsledok postupu žalovaného, ktorý postupoval non lege artis.

18. Vzhľadom na všetky vyššie prezentované právne úvahy, súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 250.000 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a to v súlade so žalobným návrhom. Súd považoval lehotu na plnenie za primeranú aj vzhľadom na ekonomický status žalovaného, preto nebol dôvod, aby súd ukladal povinnosť žalovaného plniť v lehote 3 dni. V ostatnej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú.

19. Nad rámec uvedeného súd prvej inštancie poznamenal, že hoci žalovaný splnomocnil ako advokáta ten istý subjekt, ktorý vystupuje ako likvidátor, súd považoval jeho úkony za platné a účinné, pretože išlo o subjekt, ktorý bol procesne oprávnený vystupovať ako likvidátor žalovaného. Pokiaľ bol likvidátor splnomocnený aj ako právny zástupca, takéto splnomocnenie bolo duplicitné, avšak v priebehu konania prišlo ku konvalidovaniu takého stavu odvolaním splnomocnenia, preto námietky právneho zástupcu žalobcu v tejto časti nemali relevanciu.

20. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná v základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, preto jej súd prvej inštancie priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Základom pre určenie výšky trov konania v časti nemajetkovej ujmy bude priznaná suma nároku.

21. Intervenientovi súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania nepriznal, z nasledovného dôvodu. Pri rozhodnutí súd vychádzal z právnej úpravy Civilného sporového poriadku, podľa ktorého intervenient nie je stranou sporu, je zúčastneným subjektom sui generis, ktorý v súdenej veci netvorí so žalovanou stranou procesné spoločenstvo, preto ho nemožno ani zaviazať na náhradu trov konania, hoc vystupoval na neúspešnej strane (uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/35/2020 zo dňa 13. 10. 2020).

22. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku VI., VIII. a IX. podal včas odvolanie intervenient, prostredníctvom právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému a intervenientovi prizná náhradu trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania intervenientovi. Alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne, aby priznal intervenientovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V podanom odvolaní poukázal na existenciu odvolacích dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP.

23. Namietal, že konajúci súd sa nesprávne vyporiadal zo zásadnou podmienkou a predpokladom priznania nemajetkovej ujmy, a to príčinnou súvislosťou medzi konaním/nekonaním žalovaného, resp. jeho zamestnancov, pričom súd poukázal na závery rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017. Odvolateľ je ale toho názoru, že v konaní pred Okresným súdom Žilina, sp. zn.: 14C/20/2017 nebolo jednoznačne preukázané, že konanie, resp. nekonanie žalovaného a jeho zamestnancov bolo v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia žalobkyne. Konajúci súd sa stotožnil so závermi Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a zároveň vo svojom rozsudku vymenoval pochybenia žalovaného, ktoré uvádza na str. 44 napadnutého rozsudku. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie vyhodnotil ako naplnenie prvej podmienky pre náhradu zodpovednosti za škodu, a to porušenie povinnosti. Súd mal povinnosť tieto porušenia konfrontovať aj s príčinnou súvislosťou. Na tomto mieste sa konajúci súd oprel o závery znalcov, avšak tie podľa názoru intervenienta nesprávne vyložil a prijal tak nezákonný rozsudok. Súd prvej inštancie sa k príčinnej súvislosti vyjadril na str. 45 odôvodnenia, avšak intervenient má za to, že súd sa nedostatočne konfrontoval s výpoveďami znalcov na poslednom pojednávaní dňa 08. 10. 2019, a to výpovede znalca I. E. J. K., L., z ktorej nie je možné jednoznačne určiť príčinnú súvislosť. Znalec uviedol dva rovnocenné scenáre, kde pri prvom (ad1/ medikamentná liečba) je možné považovať za pochybenie žalovaného, avšak pri druhom (ad/2 vdýchnutie smolky) neexistuje príčinná súvislosť, keďže v tomto prípade sa následku nedalo zabrániť. Uviedol, že v neprospech ad1/ medikamentnej liečby hovorí aj určenie apgarovho skóre.

24. Súd prvej inštancie sa podľa názoru intervenienta nesprávne vyporiadal so závermi znalcov, kedy nad rámec ich posudkov sa priklonil k jednej z rovnocenných možností. V súlade s teóriou práva je nevyhnutné na preukázanie, resp. osvedčenie nároku na náhradu škody na zdraví preukázať tri základné predpoklady tohto nároku, a to samotný vznik škody – porušenie povinností/protiprávne konanie – priamu príčinnú súvislosť medzi oboma týmito predpokladmi. Obdobné požiadavky vyžaduje právna prax i pre možnosť priznania nemajetkovej ujmy, pre ktorú je charakteristický protiprávny zásah a vznik ujmy, zároveň sa vyžaduje príčinná súvislosť medzi oboma týmito predpokladmi. Na podporu tvrdeného poukázal odvolateľ na súdnu prax tuzemských súdov, napr. rozsudok NS SR, zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 3 Cdo 130/2010, rozsudok NS SR, sp. zn. 5Cdo/126/2009, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/202/2018 zo dňa 25. 06. 2019.

25. Uviedol, že prvoinštančný súd v rozpore so zákonom neuviedol aké skutočnosti považoval za preukázané, ktoré za preukázané nepovažoval, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považuje za nepreskúmateľné.

26. K odvolaniu intervenienta sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila žalobkyňa uvádzajúc, že tvrdenia intervenienta sú zavádzajúce. K vyjadreniu znalca E. K., L. poukázala na výpoveď E. M., O., ktorý v celom rozsahu zotrval na tom, že postup primára bol v rozpore s „lege artis“. K námietke intervenienta, že súd prvej inštancie odkázal o otázke základu nároku na závery rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017 uviedla, že konanie vo veci sp. zn. 16C/66/2017 začaté dňa 04. 08. 2017 bolo uznesením súdu zo dňa 10. 11. 2018 prerušené na základe návrhu žalovaného, že na Okresnom súde Žilina sp. zn. 14C/20/2017 už prebieha konanie o náhrade škody, v ktorom vystupujú totožné subjekty a ide o totožný základ oboch žalobných nárokov. Po právoplatnosti rozsudku sp. zn. 14C/20/2017, súd uznesením zo dňa 25. 06. 2021 rozhodol o pokračovaní v konaní s tým, že základ nároku je daný, predmetom pokračovania v konaní bude výška náhrady nemajetkovej ujmy. Intervenient vstúpil do konania na strane žalovaného 1/ až dňa 29. 11. 2018 a zrejme sa s uznesením súdu o pokračovaní v konaní len čo do výšky nároku neoboznámil. V priebehu súdneho konania na pojednávaní súdu sa intervenient nevyjadroval k základu nároku žalobkyne, nenavrhoval vykonanie žiadnych dôkazov, voči vypočutým svedkom nepoložil žiadne otázky a nenavrhoval vypočutie iných osôb v predmetnej veci. Jediným jeho podaným návrhom bol návrh na prerušenie konania z dôvodu podaného dovolania voči rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017. Žalobkyňa k ostatným námietkam intervenienta uviedla, že rozhodnutie súdu považuje za presvedčivé a zrozumiteľné. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zaviazal intervenienta na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni.

27. Proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. 12. 2022, č. k. 16C/66/2017-677 v časti výroku VI. a VIII. podal včas odvolanie aj žalovaný, prostredníctvom právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Prípadne, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku VI. a VIII. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalovaný uviedol odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP.

28. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou, ale vzal si sa za svoje právne posúdenie Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017 a zároveň svoj postup ospravedlnil poukázaním na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. 09. 2014, sp. zn. 25Co/214/2015. Súd prvej inštancie nevzal vôbec na zreteľ, že v prípade, ak by bolo rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zmenené alebo zrušené, nemá daný jeden predpoklad vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby a tak nebude mať daný ani skutkový a právny základ pre výrok svojho rozhodnutia v napadnutom rozsudku. Sám súd prvej inštancie konštatuje, že k právnemu posúdeniu príčinnej súvislosti došlo v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017 a nie vo výroku tohto rozsudku a rovnako sám argumentačne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/214/2015 zo dňa 28. 09. 2014, podľa ktorého ale je pre súdy záväzný výrok právoplatného rozsudku a práve posúdenie predbežnej otázky vo výroku rozsudku, nie v jeho odôvodnení.

29. V ďalšom uviedol, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami v časti konania a rozhodnutia o výške nemajetkovej ujmy a zároveň nepostupoval nestranne a nezávisle. Pred späťvzatím žaloby zo strany žalobkyne boli nároky uplatňované v dôsledku poškodenia zdravia maloletej P. vo výške takmer 1.800.000 eur a po späťvzatí žaloby sa jednalo o sumu v súčte takmer 1.300.000 eur. Uvedené nároky žalovaný dal do kontextu a porovnal s nárokmi uplatňovanými v obdobnom prípade – súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9C/58/2017. Výška relutárnej náhrady by nemala predstavovať zrejmé bezdôvodné obohatenie na strane osoby dotknutej neoprávneným zásahom, mala by byť primeraná a nemá slúžiť na neprimerané obohacovanie sa. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania – výsluch žalobkyne, jej otca a matky - k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak by súd konal nestranne a nezávisle a prihliadal by v procese hodnotenia dôkazov aj na argumentáciu žalovaného, ktorú uviedol k vykonaným dôkazom, nedošlo by zo strany súdu k svojvôli pri hodnotení dôkazov. Súd prvej inštancie namiesto toho, aby sa zaoberal rozporom vo výpovediach žalobkyne a svedkov, prípadne sa zamyslel nad opodstatnenosťou

argumentácie žalovaného s prihliadnutím na dôvodnosť nároku a dôvodnosť uplatnenej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, označil vyjadrenia žalovaného za necitlivé a ďalej sa nimi v samej podstate nezaoberal. Žalovaný nepovažuje za „necitlivé“ a zároveň aj za neopodstatnené tvrdenie, že ak by žalobkyňa v istej miere prijala pomoc s maloletou P., získala by väčšie možnosti venovať sa aj svojmu osobnému životu. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie zhodnotil, že neprejavenie ľútosti zo strany žalovaného zohľadňoval v súdnom konaní, z čoho tak vyplýva nedostatočná miera nezávislosti a nestrannosti súdu, keď dáva na ťarchu žalovanému uplatnenie legálnych prostriedkov, ktoré mu Civilný sporový poriadok umožňuje.

30. Žalovaný má za to, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k posúdeniu dvoch základných kritérií, z ktorých súd vychádza pri určení výšky peňažného zadosťučinenia. Uviedol, že súd pri svojom rozhodovaní vychádza z dvoch základných kritérií – závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Žalovaný má za to, že v predmetnom prípade súd prvej inštancie nesprávne interpretoval ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Tvrdil, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil časť ustanovenia § 13 ods. 3 týkajúcu sa okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva. Uvedené kritérium dáva súdu možnosť prihliadnuť na okolnosti alebo momenty, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu a ktoré prípadne ovplyvnili takýto neoprávnený zásah, resp. eventuálne podnietili. Žalovaný má jednoznačne za to, že mu nemožno klásť za ťarchu skutočnosti, ktoré sám neovplyvnil, nezavinil a nijakým priamym či nepriamym spôsobom s ním nesúvisia. Súdom opísané okolnosti, ktoré priťažujú žalovanému a pre ktoré sa rozhodol oproti obdobným prípadom priznať výrazne vyššiu výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú v samej podstate založené len na rozhodnutiach žalobkyne, s ktorými nemá žalovaný žiadne dočinenie. Žalovaný má za to, že namiesto posudzovania skutočností, na ktoré žalovaný nemá dosah, mal súd prvej inštancie prihliadnuť na to, či žalovaný zasiahol do osobnosti z nedbanlivosti (ľahkovážnosti) alebo či mu možno pričítať úmysel, prípadne dokonca zlý úmysel a pohnútku. Pre určenie výšky relutárnej náhrady je otázka miery zavinenia určujúca a je z pohľadu žalovaného kľúčová pre posúdenie jej prípadného navýšenia.

31. K napadnutému výroku VIII. žalovaný uviedol, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bola uplatňovaná pôvodne (až po prednes záverečných rečí) vo výške 1.000.000,-eur a tým pádom bola absolútne neúmerne nadhodnotená. Aj po čiastočnom späťvzatí žaloby zo strany žalobkyne bola výška relutárnej náhrady neprimerane vysoká, výrazne odklonená od rozhodovacej praxe súdov v obdobných prípadoch. Žalobkyňa bola aj pri podaní žaloby a aj následne v konaní zastúpená advokátom, ktorý musel dobre poznať bežnú judikatúru v žalovanej veci a výšku nárokov priznaných v obdobných prípadoch a aj napriek tomu, že bola žalobkyňa v základe sporu úspešná, takýto výkon jej práva by nemal požívať právnu ochranu a žalovaný má za to, že by žalobkyni náhrada trov konania nemala byť priznaná, alebo by mal súd postupovať podľa zásady úspechu na základe priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v pomere k uplatňovanej výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

32. Intervenient k žalovaným podanému odvolaniu vo vyjadrení uviedol, že sa plne stotožňuje s jeho argumentáciou.

33. K žalovaným podanému odvolaniu sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrila aj žalobkyňa. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie a len prevzal závery rozhodnutia Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/20/2017 uviedla, že žalovaný v tomto konaní nenavrhol vykonanie žiadneho dôkazu vo vzťahu k zisteniu príčinnej súvislosti medzi zásahom a následkom a ani vo svojom odvolaní neuviedol žiadny dôkaz, ktorého vykonanie mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Aj vo vzťahu k ďalšej námietke uviedla, že súd prvej inštancie nevychádzal z výroku rozsudku súdu vo veci sp. zn. 14C/20/2017, ale zo základu nároku, ktorý bol predloženými listinnými dôkazmi spoľahlivo preukázaný a potvrdený rozsudok dovolacieho súdu. Žalobkyňa má za to, že súd prvej inštancie vo vzťahu k primeranej náhrady dostatočne zdôvodnil, pre aké dôvody sa odklonil od iných rozhodnutí súdov, ktorými argumentoval žalovaný. Ďalej uviedla, že v priebehu konania podrobne zdôvodnila, prečo ako matka vzhľadom na nepretržitú a špecifickú starostlivosť o maloletú nemôže zveriť dieťa do starostlivosti tretej osoby. Poukázala aj na rozhodnutie Okresného súdu Komárno, ktorý uznal E. G. vinným z prečinu ublíženia na zdraví. K odvolaniu žalovaného, o náhrade trov konania poznamenala, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy sa za úspech vo veci považuje, ak bola žalobkyňa v základe sporu úspešná, pričom výška náhrady trov konania vychádza z výšky priznanej náhrady bez ohľadu na výšku žalobkyňou uplatnenej náhrady.

34. Proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. 12. 2022, č. k. 16C/66/2017-677 voči výroku IV. a V. bolo podané odvolanie zo strany žalobkyne, ktorá odvolaciemu súdu navrhla, aby v ňou napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a priznal žalobkyni proti intervenientovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Poukázala na odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

35. S poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP namietala, že zásadu úspechu v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy, v ktorom o výške náhrady závisí od úvahy súdu sa posudzuje podľa toho, či žalobkyňa bola úspešná v základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a nie od výšky uplatneného nároku. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že základ – nárok na náhradu nemajetkovej ujmy mal súd preukázaný a výšku tejto náhrady priznal vo výške 250 000 eur. V odseku 75. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd konštatoval, že žalobkyňa bola v konaní plne úspešná v základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, preto jej priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobkyňa sa nestotožňuje ani s právnym záverom súdu v odseku 23. odôvodnenia rozhodnutia v tom, že žalobný návrh v časti 500 000 eur zobrala späť v podstate bezdôvodne, poukazujúc iba na primeranosť náhrady uplatňovanej nemajetkovej ujmy, čím zavinila čiastočné zavinenie zastavenia konania. V tejto súvislosti uviedla, že k späťvzatiu došlo na základe zmeny právneho zástupcu po oboznámení sa so skutkovým a právnym stavom vo veci a z dôvodu primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy. Čiastočné späťvzatie nároku nemalo vplyv na ďalší priebeh súdneho konania, ktorého výsledkom bol plný úspech žalobkyne.

36. Žalobkyňa sa nestotožňuje ani s právnym záverom súdu prvej inštancie v tom, že nezistil výnimočné okolnosti, ktoré by v danej veci odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku trov konania v zmysle § 257 CSP. Tento právny záver súdu považuje žalobkyňa za arbitrárny, nepochopiteľný, porušujúci závažným spôsobom právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Uviedla, že okolnosti súd nemusel osobitne zisťovať, nakoľko vyplývali zo skutkových zistení v priebehu súdneho sporu a vykonaných dôkazov, na ktoré súd pri rozhodovaní o trovách konania neprihliadol a ani v odôvodnení rozsudku sa súd vo vzťahu k ust. § 257 CSP nevyjadril. Nepriznaním náhrady trov konania žalovanému a intervenientovi podľa § 257 CSP by nezasiahlo do ich majetkovej sféry. Záverom žalobkyňa uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch považuje za nezákonné, navzájom protirečivé a riadne neodôvodnené.

37. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, rozhodujúc o odvolaniach žalobkyne, žalovaného a intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom prejednal odvolania odvolateľov (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok bolo potrebné vo výroku VI. vyhovujúcej časti napadnutého rozsudku do priznanej sumy 100 000 eur ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, a vo zvyšnej časti tohto výroku žalobu podľa § 388 CSP zamietol, pretože rozsudok vo vyhovujúcej časti nebolo možné zrušiť ani potvrdiť.

38. Ustanovenie § 11 OZ sa týka výlučne ochrany osobnostných práv človeka (fyzickej osoby), pričom je nerozhodné, pri akej príležitosti, resp. v súvislosti s akou činnosťou bola zasiahnutá osobnostná integrita fyzickej osoby. V ustanovení § 11 OZ ide o demonštratívny výpočet jednotlivých chránených stránok osobnosti človeka. Tento demonštratívny výpočet chránených zložiek osobnosti obsiahnutých v ustanovení § 11 OZ umožňuje popri práve na ochranu života, zdravia, občianskej cti, svojho mena a prejavov osobnej povahy zahrnúť aj iné práva, ktoré sa týkajú osobnosti človeka. Do tejto ochrany sa zahrňuje aj právo na rešpektovanie rodinného života, alebo ľudskú dôstojnosť a vážnosť osoby. Subjektom ochrany osobnostných práv podľa § 11 a nasl. je iba fyzická osoba. Spôsobilosť mať právo na ochranu svojej osobnosti má každá fyzická osoba, teda aj maloletý (§ 7 ods. 1 OZ). Zásah do súkromia sa môže uskutočniť rôznymi spôsobmi. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä s členmi rodiny. K neoprávnenému zásahu do tohto nemajetkového práva dochádza nielen zásahmi do rodinného života jednotlivca, ale privodením nenapraviteľnej ujmy niektorému z členov z rodiny. Preto súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb (§ 116 0Z). Za zásah do práva na súkromie aj poškodenie zdravia blízkej osoby.

39. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa sa domáhala nemajetkovej ujmy voči žalovanému v dôsledku zásahu do jej osobnostných práv v dôsledku poškodenia zdravia aj dieťaťa. Odvolací súd bol viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie, pričom otázku týkajúcu sa zodpovednosti žalovaného za taký zásah považoval z hľadiska odôvodnenia napadnutého rozsudku za odôvodnenú a danú. Následne odvolací súd korigoval závery úvah, ktoré smerovali k samotnej výške priznanej žalobkyni tým, že neprihliadol na niektoré z uvedených okolností prvoinštančným súdom.

40. Pokiaľ išlo o existenciu zodpovednosti žalovaného za jej predpokladov, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré sa týkalo zistenia porušenia právnej povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne (§ 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z. z.) a v zmysle profesionálnych štandardov Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne (pozri oznámenie č. 40/2000 Z. z.). Každý zásah do oblasti zdravia vrátane výskumu sa musí robiť v súlade s príslušnými zmluvnými záväzkami a štandardmi.

41. Odvolací súd hneď v úvode uvedie (na odvolacie dôvody), že súd prvej inštancie, hoci poukazoval na viazanosť záverov iného rozhodnutia (okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/20/2017) čo do základu zistenia zodpovednosti žalovaného, sám pripustil ustálenie zodpovednosti z odôvodnenia uvedeného iného rozsudku. Odvolací súd ale uvádza, že napriek uvedenému súd prvej inštancie vykonal aj sám skutkové zistenia týkajúce sa porušenia právnej povinnosti a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti - žalovaným a to na základe vykonaného dokazovania. Preto odvolací súd považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, čo do odôvodnenia predpokladov zodpovednosti za dostatočné. Ak možno poukázať na inú spojitosť „odkazovaných zistení“ prvoinštančného súdu z iného súdneho konania, na základe tých istých skutočností, možno hovoriť o dodržiavaní štandardov právneho štátu v rovnakých „odpovediach“ štátnych orgánov, na rovnaké „otázky“.

42. Odvolací súd konštatuje, že pri existencii vyššie uvedených záverov sa javilo hodnotenie dôkazov (či znaleckých posudkov alebo listinných dôkazov) prvoinštančným súdom za správne a bol prijateľný skutkový a právny záver prvoinštančného súdu o tom, že žalovaný nepostupoval „lege artis“ o čom svedčia závery Ústavního znaleckého posudku č. 29/09/2020 (ktorý však vykonal ako dôkaz listinou, pretože znalecký posudok bol vypracovaný trestnom konaní – zadávateľom bol Okresný súd Komárno). Konkrétne znalecký ústav hneď v úvode (odpoveď na otázku č. 1 a 2) vyhodnocoval postup lekára E. G. a dospel k záverom, že postup lekára E. H. G. v danom prípade nebol v súlade s pravidlami lekárskej vedy a uznávanými postupmi s ohľadom na konkrétne podmienky alebo iné možnosti. Na pracovisku nebola zabezpečená možnosť intenzívnej starostlivosti o novorodenca súlade s koncepciou Neonatologickej spoločnosti. Pri príjme pacientky do pôrodnice sa uvádzalo, že má deložné sťahy po desiatich minútach, preto nevzhliadli medicínsky dôvod na ďalšiu stimuláciu deložných sťahov pomocou Prostinu tbl. vaginálne. Napriek tomu bolo rozhodnuté o indukcii pôrodu zavedením 1,5 mg tbl. Prostinu do pošvy. Pred podaním indukčného preparátu nebol prevedený CTG záznam, ktorý by jednoznačne potvrdil deložnú činnosť vrátane jej kvality i kvantity, bez CTG záznamu mohol o sile a početnosti kontrakcií len špekulovať. Verifikovaná veľmi slabá deložná činnosť je relatívna kontraindikácia indukcii pôrodu. Verifikovaná pravidelná deložná činnosť je kontraindikácia pôrodu použtím Prostaglandínu. CT záznam bol realizovaný až hodinu po aplikácii Prostinu pri už veľmi silnej deložnej činnosti. Pôrod nebol vedený súlade s doporučeným postupom s SGPS „Indukcia pôrodu“. U GBS pozitívnej rodičky nebola prevedená dostatočná preparátna ATB profylaxia. Preparátna ATB profylaxia bola uskutočnená neadekvátnym antibiotikom Axetine, s dávkovaním, ktorý je v rozpore s doporučeným dávkovaním. U GBS pozitívnej pacientky s nedostatočnou preparátov ATB profylaxiou je nevhodný pôrod vo vode. Pôrod nebol vedený v súlade s doporučeným postupom SGPS „indukcia pôrodu“. Tento veľmi rizikový postup (non lege artis) pôrodníka mal jediný dôvod - patologické ozvy plodu. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS a videl súvislosť medzi už existujúcimi kontrakciami rodičky neadekvátnym ovplyvňovaním deložnej činnosti po sebe aplikovaných liekov Prostin na Oxytocin, ktoré viedlo k nadmernej stimulácií deložnej svaloviny a vývoj asfyxie plodu a výslednému stavu novorodenca po pôrode. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS, že pokiaľ by pôrod postupoval prirodzene bez nadmernej stimulácie deložnej svaloviny, k vývoju akútnej asfyxie by s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo. Znalecký ústav vzhliadol zanedbanie lekárskej starostlivosti počas pôrodu v neštandardných postupoch, ktoré nezodpovedajú súčasným poznatkom a doporučeným postupom pri vedení pôrodu. Tento znalecký posudok (aj keď má silu listinného dôkazu) však možno považovať za nosný, pretože zohľadňoval a bral do úvahy aj Protokol č. 1143/2014 „Úradu pre dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou a jeho záveru, pričom sa vyjadroval k znaleckému posudku č. 02/2015 I. E. J. K., L. a k jeho doplnku,

k znaleckému posudku č. 2/2016 L. E. J. M., k znaleckému posudku č. 10/2016 E. N. L. s prílohou č. 150/2015 – L. E. E. I., I., k znaleckému posudku č. 19/2016 spracovaný organizáciou LEGE ARTIS s.r.o. a k doplneniu znaleckého posudku č. 19/2016 – znalecký úkon č. 20/2017, k znaleckému posudku č. 24/2017 spracovaný organizáciou LEGE ARTIS, k výpovedi obžalovaného E. G.. Takýto znalecký ústav vykonal svoje vlastné znalecké dokazovanie, súčasne sa vyjadroval k správnosti všetkých vyššie popísaných znaleckých posudkov.

43. Odvolací súd poukazuje na správne zistenia súdu odvodené aj z protokolu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 1143/2014, pričom z uvedeného vyplynulo, že pred zahájením indukcie pôrodu u žalobkyni nebol objektivizovaný stav plodu. Nebolo vykonané CTG a USG vyšetrenie, ktoré boli realizované až následne a bol podaný liek na vyvolanie pôrodu - Prostin intravaginálne bez toho, aby stav plodu a kontrakčná aktivita maternice boli objektivizované. Pri vyšetrení žalobkyni realizovanom pri jej prijatí na pôrodnú sálu neboli realizované základné objektívne gynekologické vyšetrenia, ako sú rozmery panvy a vonkajšie gynekologické vyšetrenia. Tieto sú neodmysliteľnou súčasťou predpôrodného vyšetrenia najmä u žien, kde sa plánuje indukcia pôrodu a obzvlášť pôrod do vody, kde je monitorovanie stavu kontrakčnej aktivity a stavu plodu sťažené. Počas pôrodu bol opakovane aplikovaný oxytocin v infúzii aj venózne, pričom neboli rešpektované zásady racionálnej farmakoterapie a predpísané postupy, v zdravotnej dokumentácii je opakovane nesprávne vyhodnotený CTG. Ako vedľajší nález pri výkone dohľadu bola zistená u dohliadaného subjektu nesprávnosť, neúplnosť a nedôslednosť pri vedení zdravotnej dokumentácie. Zo záverov uvedeného protokolu vyplýva, že úrad v súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. vykonaním dohľadu na diaľku dospel k záveru, že pani A. B. (teraz B.) v dohliadanom období nebola v rámci predmetu dohľadu v dobe od 07. 08. 2014 do 08. 08. 2014 zo strany poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Nemocnice s poliklinikami n. o., Štefánikova trieda 69, Nitra, zdravotná starostlivosť poskytnutá správne a to v súlade s ust. 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti. Taktiež podľa správnych zistení súdu prvej inštancie I. E. J. M., O. konštatoval a súd prvej inštancie zistil, že išlo o pôrod v termíne tehotnosti (po ukončenom 27. t. t.), bez medicínskej indikácie tak zo strany matky, ako aj plodu, na základe dohovoru lekára a rodičky. Takýto typ pôrodu je aj medicínsky akceptovateľný, ak sú splnené podmienky bezpečnosti pre matku a plod. Avšak aj u takéhoto pôrodu, resp. práve u neho, musia byť dodržané všetky ostatné pravidlá platiace pre spontánny alebo indukovaný pôrod, nakoľko so sebou prináša riziká. E. G. aplikoval u žalobkyne v 39. t. t. tabletku na vyvolanie pôrodu bez objektivizácie stavu kontrakčnej aktivity maternice, bez objektivizácie stavu plodu, ako aj bez dodržania postupov „lege artis“ platných pre takýto typ pôrodu. Lekár nezabezpečil objektivizovanie pôrodnej činnosti pomocou CTG pred prijatím pacientky a podaním prostaglandínu (PG), nezabezpečil adekvátnu ATB profylaxiu (z časového aj kvalitatívneho pohľadu neskoré podanie nesprávneho AFB), vykonal USG vyšetrenie, ktoré bolo nedostatočné, nerealizoval komplexné gynekologické vyšetrenie (absencia vonkajšieho vyšetrenia a vyšetrenia panvových rozmerov). Okrem toho odporučil podanie prostaglandínu v čase, keď nebolo indikované a nedodržal odporučenie kontinuálneho monitorovania kontrakčnej aktivity a stavu plodu po podaní prostaglandínu a neadekvátne vyhodnotil stav kontrakčnej aktivity maternice u žalobkyne počas I. doby pôrodnej, nakoľko sa jednalo o hraničnú hyperkinetickú činnosť, potencovanú opakovanými aplikáciami uterotoník (látok, stimulujúcich sťahy maternice). Ignoroval odporučenie v SPC pre používanie Oxytocínu u pacientok po podaní PG. Pri vyšetreniach pôrodník opakovane píše: „hlavička vo vchode, to znamená, že pôrodné cesty sa otvárali, ale hlavička nemala tendenciu progredovať v pôrodných cestách a tento stav sa neriešil, resp., nezohľadnil pri vedení aktívnej fázy II. DP (doby pôrodnej). Za závažné pochybenie vo vedení dokumentácie znalec považoval záznamy o priebehu pôrodu po 14.00 hodine, nakoľko nie je možné zistiť, kedy, ako a či bola pacientka umiestnená vo vani, ako bola monitorovaná kontrakčná aktivita maternice, ako bola vykonaná episiotómia a kedy a prečo bolo rozhodnuté o prerušení vedenia pôrodu do vody a prechod na klasický, normálny spôsob pôrodu. Pri analýze postupu E. G., prijímajúceho a ošetrujúceho lekára žalobkyne v deň prijatia a v deň pôrodu pacientky, t. j. 07. 08. 2014, na GPO Topoľčany znalec uviedol, že ošetrujúci a prijímajúci lekár pri starostlivosti o rodičku, a to tak pri prijatí pacientky, pri realizácii vyšetrení, ako aj počas pôrodu nedodržal štandardné postupy bežné v gynekologicko-pôrodníckej praxi, nesprávne indikoval ukončenie tehotnosti a tiež nesprávne vyhodnotil priebeh pôrodu a pôrodné komplikácie zo strany rodičky a plodu. Dôsledkom bolo, že pôrod žalobkyne vyvrcholil narodením ťažko asfyktického novorodenca P. B. dňa 07. 08. 2014 o 15.15 hodine. Pri pôrode boli zanedbané viaceré zdravotnícke postupy v zmysle starostlivosti o rodičku a novorodenca. Počas pôrodu zo strany pôrodníka neboli realizované správne: USG vyšetrenie, vyhodnotenie CTG záznamov v zmysle hyperkinetickej činnosti, nesprávne podané uteroaktívne látky,

t. j. prostaglandín a oxytocin, nezabezpečenie kontinuálneho monitorovania pôrodu počas I. a II. doby pôrodnej a absolútna nemožnosť objektivizovania priebehu pôrodu v II. dobe pôrodnej, a to tak z hľadiska kvalitatívneho, kvantitatívneho, ako aj časového priebehu. Výsledkom pôrodu bol pôrod ťažko asfyktického novorodenca, s A. skóre 2 v 1. minúte. Hodnoty v 5. a 10. minúte, ovplyvnené podávaním kyslíka, nemožno považovať za dostatočne validné, s poukazom na to, že ešte v 25. minúte po pôrode, výsledky vyšetrenia acidobázickej rovnováhy (Astrup - pH 6,937, BE -22,0, pCO2 26,72) jednoznačne svedčili pre závažnú vnútromaternicovú nie hypoxiu, ale asfyxiu. Pre tento fakt svedčia aj tie skutočnosti, že počas celej tehotnosti, ako aj počas I. doby pôrodnej, a to až do času ukončenia druhého CTG záznamu o 13.40 hodine, neboli známky intrauterinného ohrozenia plodu. Avšak od tohto obdobia, až do pôrodu o 15.15 hodine, čo je viac než 1,5 hodinový interval, nie je objektívny záznam o priebehu pôrodu a stave dieťaťa, najmä počas II. doby pôrodnej. Následne nie je po pôrode záznam o skoršom odbere krvných plynov, a hlavne absentuje vyšetrenie laktátu, ktorý by jednoznačne preukázal, či išlo o respiračnú, metabolickú alebo kombinovanú príčinu ťažkej asfyxie novorodenca žalobkyne.

44. Z pohľadu relevancie (v záveroch osamotený) nepresvedčivo vystupoval znalecký posudok E. J. A., ktorý v zásade vyhodnocoval správnosť postupu lekára pred a pri pôrode, z ktorého pri hodnotení komplexicity pohľadov prvoinštančný súd správne nezobral do úvahy ako nosný a presvedčivý dôkaz.

45. Odvolací súd poukazuje na záver I. E. M., z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, že v doloženej dokumentácii úplne absentujú objektívne údaje o tom, ako prebiehala druhá časť I. DP približne od 13.40 hodiny zo strany stavu plodu a údaje o stave matky a plodu počas celej II. doby pôrodnej. Počas I. doby pôrodnej boli vykonané dve CTG vyšetrenia, prvé od 11.40 hodiny do 12.10 hodiny, vyhodnotenie: FIGO 10. Nebola správne vyhodnotená hyperkinetická kontrakčná aktivita. Druhý CTG záznam vykonaný v čase od 13.00 hod. do 13.40 hod., nepopísaný, nevyhodnotený ani stav plodu, ani hyperkinetická pôrodná činnosť a napriek tomu bola indikovaná stimulácia pôrodnej činnosti podaním Infúzie 5 % G + 2j Oxytocin bez ďalšieho monitorovania kontrakčnej aktivity a stavu plodu pomocou CTG počas zvyšku I. doby a celej II. doby pôrodnej. Poukázal na to, že v SPC, príbalovom letáku Prostín E2, sa okrem iného uvádza: a/ Interakcie; „Odkedy sa zistilo, že PG potencujú účinok oxytocinu, neodporúča sa používať tieto lieky spolu. Ak sa používajú následne po sebe, činnosť maternice treba intenzívne sledovať. Podstatným momentom je skutočnosť, že od 13.30 hodiny, po ukončení druhého a posledného CTG záznamu nie je možné objektívne určiť, aký bol stav plodu v tomto období, hodinu a pol pre pôrodom, nakoľko o tom neexistuje žiadny relevantný objektívny doklad alebo údaj. Konštatoval, že nesprávny postup lekára, ktorý viedol pôrod mal za následok poškodenie plodu v dôsledku nerešpektovania zásad lekárskeho vedenia pôrodu v I. a II. dobe pôrodnej a to nesprávnou aplikáciou liekov, nedostatočným vyhodnotením rizík indukovaného pôrodu pre plod, nedostatočným monitorovaním pôrodu, nediagnostikovaním vnútromaternicového ohrozenia plodu hypoxiou a neadekvátnym riešením tohto stavu. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS, že pokiaľ by pôrod postupoval prirodzene bez nadmernej stimulácie deložnej svaloviny, k vývoju akútnej asfyxie by s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo. Znalecký ústav vzhliadol zanedbanie lekárskej starostlivosti počas pôrodu v neštandardných postupoch, ktoré nezodpovedajú súčasným poznatkom a doporučeným postupom pri vedení pôrodu. S názorom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou jednoznačne súhlasil a to v časti nerešpektovania zásad racionálnej farmakoterapie a doporučených postupov, konkrétne podanie lieku Prostinu vaginálne, aplikácia Oxytocinu opakovane intravenózne, neboli rešpektované zásady rozumnej farmakoterapie.

46. Porušenie právnej povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne, a teda závery prvoinštančného súdu o existencii zodpovednosti žalovaného (v podobe ujmy na zdraví dieťaťa a odvodene následne zásahu do práv žalobkyne - matky poškodeného dieťaťa) vyplývalo aj zo záverov znaleckého posudku 29/09/2020 (z ktorých súd prvej inštancie čerpal), ktorý konštatoval, že tento veľmi rizikový postup (non lege artis) pôrodníka mal jediný dôvod - patologické ozvy plodu. Znalecký ústav súhlasil s organizáciou LEGE ARTIS a videl súvislosť medzi už existujúcimi kontrakciami rodičky neadekvátnym ovplyvňovaním deložnej činnosti po sebe aplikovaných liekov Prostin na Oxytocin, ktoré viedlo k nadmernej stimulácií deložnej svaloviny a vývoj asfyxie plodu a výslednému stavu novorodenca po pôrode. Po uvedenej medikácii bol pôrod nedostatočne monitorovaný, bolo nutné opakované CTG vyšetrenie, prípadne CTG kontinuálne. Vzhľadom k tomu, že nebola zabezpečená možnosť intenzívnej starostlivosti o novorodenca v súlade s koncepciou neonatologickej spoločnosti, nemal byť pôrod realizovaný vo vode. Príčinou poškodenia mozgu novorodenca bola intrapartálna asfyxia – zníženie prívodu kyslíka do organizmu plodu behom pôrodu a následne rozvoj ťažkej

postasfyktickej lézie mozgu. Tehotenstvo žalobkyne bolo fyziologické, vývoj plodu bol adekvátne sledovaný a správne vyhodnocovaný ošetrujúcim gynekológom. Neboli dodržané postupy bežné v pôrodníckej praxi, pôrod nebol správne medikovaný, nebolo správane monitorovanie a tým neboli správne vyhodnotené komplikácie. Porodený bol novorodenec ťažko asfyktický s následným rozvojom ťažkej postasfyktickej lézie mozgu.

47. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie vykonal závery o tom, že existuje porušenie právnej povinnosti a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a následkom v podobe škody a zásahu do práv žalobkyne, v dôsledku poškodenia zdravia jej novonarodeného dieťaťa. Uvedené závery ohľadne existencie porušenia právnej povinnosti a príčinnej súvislosti prvoinštančný súd odôvodnil (okrem prebraných záverov z iného konania) v bodoch 51., 53. až 54. a 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom vychádzal zo zistení, ktoré boli produkované odbornými stanoviskami (posudkami, či listinnými dôkazmi). Argument odvolateľa o možných iných príčinách poškodenia zdravia novorodenca do úvahy prichádzajúcich (v podobe „vdýchnutia smolky“) odvolací súd v kontexte vykonaného dokazovania nemohol vyhodnotiť pri absencii časti zdravotných záznamov o fázach pôrodu inak ako nenáležité presadzovanie 100 %-tnej, bezpochybnej, bezpečnej istoty o príčinnej súvislosti.

48. K otázke zodpovednosti žalovaného odvolací súd poukazuje na základnú skutočnosť a to, že podľa záverov a zistení znaleckých posudkov (a listín) v čase pred samotným pôrodom žalobkyňa nebola indikovaná s väčšími problémami súvisiacimi s jej tehotenstvom, pričom po príchode do zariadenia žalovaného a činnosťou poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pri pôrode, zjednodušene povedané, odchádzala s poškodeným dieťaťom, pričom poskytovateľom zdravotnej starostlivosti bol žalovaný. Nemožno prehliadnuť tú okolnosť, že závery odborných stanovísk smerovali jednak k nesprávnej medikamentóznej liečbe a tiež k nedostatočnému monitorovaniu pred a počas pôrodu. Ak výsledkom zistení odborníkov bola absencia záznamov v časovom okne jednotlivých pôrodných fáz, potom otázkou zostáva kto mal v súdnom konaní preukazovať, že k porušeniu právnej povinnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť správne a na koho ťarchu má ísť nedostatočný záznam poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Podľa názoru odvolacieho súdu ťarcha leží na tom, kto povinnosť viesť záznam mal, a tým bol žalovaný. Odvolací súd si uvedomuje, že pri výsledku, ktorý spočíva v ujme na zdraví pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vstupujú viaceré faktory a okolnosti, ktoré nemôže zistiť a obsiahnuť na 100 % žiaden dodatočný odborný pohľad, resp. hodnotenie. Ak však určitému záveru smerujú viaceré indikácie, potom nemožno pri zisťovaní skutkového stavu v súdnom konaní vyžadovať zistenie objektívne skutočného stavu bez najmenších pochybností. K otázke bezpochybného kauzálneho nexusu sa vyjadril aj v právnych pomeroch použiteľného uznesenia Ústavný súd ČR ÚS I.1919/08 v pôvodnej jazykovej verzii, že „Závěry nalézacího soudu stran „stoprocentního“ prokázání objektivní příčinné souvislosti se jeví Ústavnímu soudu jako nereálné, neboť nedosažitelné a neudržitelné. Určovat v lékařských postupech jednoduchý vztah příčiny a následku je samo o sobě velmi obtížné. Podstatou lékařství je vlastně vstupovat do celého řetězce příčin a následků, do procesů, které probíhají v lidském těle, a vnějším zásahem tyto procesy ovlivňovat, měnit jejich směr, působení atd. Zásah lékaře tak vlastně sám o sobě mění „přirozený běh věcí“ v lidském těle, zasahuje do komplexních vztahů příčin a následků. I v případě aktivního jednání lékaře, který zvolí určitý léčebný postup, je velmi obtížné, ba vyloučené stanovit, zda tento postup byl nade vší rozumnou pochybnost jedinou možnou příčinou škodlivého stavu, který nastal. O to obtížnější je to v případě opomenutí, kdy lékař nezvolí postup, který na základě soudobých a dostupných znalostí lékařství zvolit mohl a měl. Prokázat, že právě a pouze toto opomenutí tvoří se škodlivým důsledkem ničím nenarušený vztah, je v podstatě nemožné. V důsledku toho je výrazně oslabeno postavení poškozeného. …“.

49. Odvolací súd konštatuje, že v obdobných prípadoch sa skúma s určitosťou preukázaná – pravdepodobná kauzalita, ktorá v tomto prípade dokázaná bola. Odvolací súd si dovolí konštatovať, že v tomto prípade bez vážnych pochybností (bohužiaľ) prišlo k neželanému pochybeniu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s následkom ťažkého poškodenia novorodenca. Iste, z ľudského pohľadu si samotný lekár sám nesie ťarchu spojenú s pochybením, avšak zodpovednostná konštrukcia dopadá na organizujúceho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, teda žalovaného (exces lekára tvrdený a zisťovaný nebol), v dôsledku toho vzniknutej inej neželateľnej ťarchy (poškodenie práv novorodenca a jemu blízkych osôb).

50. Vyššie uvedené závery súviseli s otázkou zodpovednosti žalovaného za zásah do práva žalobkyne. V ďalšom obsahu sa odvolací súd bude zaoberať otázkou adekvátnej výšky nemajetkovej ujmy

vyjadrenej v peniazoch, ktorá mala byť žalobkyni za zásah do jej práv poskytnutá. Odvolací súd poukazuje na to, že v tomto prípade sa nehodnotí otázka bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia a taktiež nejde o náhradu materiálnej škody, ktorá môže súvisieť s výdavkami v súvislosti so starostlivosťou o dieťa do minulosti, alebo do budúcnosti. V tomto prípade ide o jednorazové ohodnotenie nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, za zásah spôsobený do práv žalobkyne v súvislosti s jej súkromným a rodinným životom, v dôsledku poškodenia zdravia jej dieťaťa (dcéry P.) žalovaným.

51. V úvode tejto časti odvolací súd konštatuje, že samotné okolnosti predbežnej otázky v tomto konaní (teda zodpovednosť za poškodenie novorodenca) je nepredstaviteľným zásahom nielen do práv, bolesti a nemožnosti sa ďalej uplatniť samotného poškodeného dieťaťa (človeka), ale aj celého okolia, no najmä rodičov dieťaťa. Bolesti a zníženie možnosti uplatnenia novorodenca v spoločenskom živote boli odškodňované v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 14C/20/2017. V tomto konaní sa hodnotí zásah do práv žalobkyne ako matky novorodeného dieťaťa na súkromie a rodinný život. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka.“ (pozri rozhodnutie NS SR 5 Cdo/265/2009).

52. V prípadoch posudzovania hodnoty a výšky nemajetkovej ujmy sa na rozdiel od niektorých iných štátov, kde sa presadzuje osobitná normatívna úprava, v našich podmienkach upravuje prostredníctvom rozvoja judikatúry. Je treba povedať, že zásah do osobnostných práv môže pociťovať každá osoba subjektívne v inej intenzite a rozsahu, preto je všeobecná zhoda na tom, že odškodňovanie musí vychádzať z objektívnych kritérií s prihliadnutím na závažnosť zásahu a okolnosti prípadu. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017).

53. Odvolací súd komplexne odôvodňuje čiastočné potvrdenie napadnutého rozsudku podľa § 387 ods. 1 CSP do výšky 100 000 eur a zároveň k potrebe zmeniť časť vyhovujúceho rozsudku podľa § 388 CSP a žalobu v tejto časti zamietnuť.

54. V tomto prípade zásah do života žalobkyne v dôsledku poškodenia jej dieťaťa pri pôrode predstavuje výrazný vplyv na dovtedajší a očakávaný život. Odvolací súd poukazuje na bod 63. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, kde súd porovnávajúc iné prípady zásahov poukazoval na priznané sumy. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, poukazuje na porovnateľný prípad „sociálnej smrti“ a poškodenia zdravia osoby v konaní Okresného súdu Nitra č. k. 10C/88/2009-402 zo dňa 10. 10. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/330/2012 zo dňa 02. 10. 2013, kde v konaní bola uplatnená nemajetková ujma. Súd prvej inštancie priznal matke poškodeného chlapca, ktorý sa podrobil rutinnej operácii nosnej prepážky, po ktorej skončil v bdelej kóme, bez existencie možnosti zlepšenia jeho zdravotného stavu, sumu vo výške 90 000 eur, otcovi 90 000 eur, a každému súrodencovi po 10 000 eur.

55. Odvolací súd uvádza, že vo vyššie uvedenom prípade išlo o 16 ročného chlapca vo vzťahu, ku ktorému mali osoby domáhajúcej sa nemajetkovej ujmy vybudované roky trvajúce vzťahy založené na vzájomných zážitkoch, interakciách rôzneho charakteru, išlo o vzťahy otca a syna, či matky a syna alebo súrodenecké vzťahy a náhle prišiel stav, pre ktorý už viac tieto vzťahy plnohodnotne rozvíjať nemožno. V prejednávanom prípade poškodenej žalobkyne išlo od začiatku o poškodenie novorodenca, vo vzťahu ku ktorému síce nebol rozvinutý vzťah matky a dcéry vo význame ako v porovnávacom prípade (teda

matka s dieťaťom nemala zážitky a interakcie rôznorodého druhu), avšak išlo o zásah, kedy žalobkyňa mohla očakávať úplne iný priebeh budúcnosti s dieťaťom, ktoré čakala a tento sa nenaplnil.

56. V druhom prípade vo veci sp. zn. 9C/58/2017 (v odvolacom konaní Krajský súd v Nitre pod sp. zn. 25Co/94/2020 rozhodoval len čiastočne v časti o sťažení spoločenského uplatnenia) súd priznal manželom poškodenej (dcéry) nemajetkovú ujmu vo výške 80 000 eur a samotnej poškodenej sumu 100 000 eur. V druhom prípade sa jednalo takisto o pôrod, kde zdravotnícke zariadenie nepostupovalo lege artis, v dôsledku čoho maloleté dieťa (nar. XXXX) nevie hovoriť, nevníma, nereaguje na podnety, a je ležiace, čo je však obdobný prípad ako prejednávaný prípad.

57. V prejednávanom prípade zostala žalobkyňa ako rodič - matka (fakticky sa starajúca) sama, nemožno bez ďalšieho na túto skutočnosť prihliadnuť ako na faktor, ktorý by bez ďalšieho odôvodňoval sumu pôvodne priznanú súdom prvej inštancie. V tomto prípade žalobkyňa neočakávala, že bude konfrontovaná s takýmto stavom novonarodeného dieťaťa, a to, že dieťa samé nie je schopné pri riadnom priebehu vývinu sa o seba postarať je isté, že takýto zásah mal a má vplyv na život žalobkyne. Argument žalovaného, že žalobkyňa má možnosť odbremeniť sa od plnej starostlivosti o dieťa tým, že môžu jej pomôcť aj ďalšie subjekty starostlivosti pre takto postihnuté dieťa síce je pravdivý, avšak nemožno spravodlivo požadovať od žalobkyne, aby takýto krok urobila. Inými slovami bez ďalšieho na výšku priznanej sumy nemajetkovej ujmy nemôže mať vplyv skutočnosť, že ako matka sa chce starať o svoje dieťa, ktoré porodila, pričom nechce zveriť starostlivosť o dieťa tretím osobám. Žalobkyňa sa stará o dieťa 24 hodín denne a z uvedeného dôvodu je fakticky zbavená možnosti žiť socializujúcim životom, ako iné matky, ktoré majú svoje dieťa. Odvolací súd teda pri okolnostiach prejednávaného prípadu prihliadol (z pohľadu porovnania obdobne ako súd prvej inštancie) na porovnateľnosť zásahu, ktorý bol spôsobený poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v oboch vyššie uvedených súdnych konaniach, pričom vyhodnotil primeranosť sumy určenej pre nemajetkovú ujmu žalobkyne v dôsledku zásahu do súkromného a rodinného života vo výške 100 000 eur ako adekvátnu satisfakciu v podmienkach Slovenskej republiky súdnou praxou priznávaných peňažných súm nemajetkovej ujmy. Odvolací súd však poukazuje aj na iné čiastkové dôvody a právne názory súdu prvej inštancie, s ktorými sa úplne nemohol stotožniť, a na ktoré zároveň poukazovala aj strana žalovaného v odvolaní a to, že nemožno do uvažovanej sumy nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch bez ďalšieho zahŕňať okolnosti, ktoré sa týkali porovnania, že žalobkyňa nemala žiadne iné dieťa, alebo že už viac nemá partnera. Je pravdou, že manžel by vedel byť v ťažkých chvíľach oporou nielen v čase po pôrode, ale aj v čase každodennej starostlivosti o dieťa. Uvedený stav by bol však želateľný a to nielen preto, že partner by mohol hmotne zabezpečovať rodinu, ale aj pri faktickej starostlivosti o dieťa. Predmetom tohto konania však nie je odstraňovanie finančných nákladov, ktoré súvisia so starostlivosťou o dieťa, ale ide o odškodnenie nemajetkovej ujmy spočívajúcej v zásahu do garantovaných práv žalobkyne na súkromie a rodinu.

58. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie do výšky 100 000 eur ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a vo zvyšku vyhovujúceho výroku napadnutý rozsudok poľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

59. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

61. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

62. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v konaní.

63. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

64. V časti závislých výrokov o náhrade trov konania napadnutého rozsudku (IV., V., VIII. a IX.) odvolací súd tieto zmenil a sám rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu a žalobkyni

voči intervenientovi nepriznáva náhradu trov prvoinštančného konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a žalobkyni voči intervenientovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd teda rozhodoval o procesnom úspechu žalobkyne v celom rozsahu vrátane odvolacieho konania, pretože bola úspešná čo do základu uplatneného nároku, pričom priznaná suma bola závislá na odôvodnenej úvahe súdu, preto bolo možné prihliadnuc na zásadu úspechu žalobkyne v celom rozsahu nárok na náhradu trov konania priznať. Žalobkyni nepriznal náhradu trov voči intervenientovi, pretože v zásade základná zodpovednostná konštrukcia spočívala vo vzťahu žalobkyňa a žalovaný.
65. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).